

BÖLÜM 5

TİROİD BEZİ HASTALIKLARINDA ULTRASONOGRAFİNİN YERİ

Mustafa MAZICAN¹

Tiroid bezi radyonüklid inceleme, manyetik rezonans (MR), bilgisayarlı tomografi (BT) ve ultrasonografi (USG) gibi birçok görüntüleme yöntemleri ile değerlendirilebilir. Bu görüntüleme yöntemlerinin avantajları ve dezavantajları bulunmaktadır. Ancak tiroid bezi hastalıklarında USG en değerli ve temel tanısal incelemelerden biridir(1). Ayrıca daha kolay ulaşılabilir ve ucuz olması ile de ilk tercih edilen tanısal görüntüleme yöntemidir. Tiroid bezinin elverişli yüzeyel lokalizasyonu sayesinde USG sadece tiroid bezinde

nodülleri saptamaya değil aynı zamanda nodül karakteristiğini ve tiroid bezi parankim yapısını da değerlendirmeye imkan vermektedir. Bu sayede tiroid bezinin otoimmün hastalıklarının teşhisinde de önemli yeri vardır(2, 3). Bununla birlikte USG, tiroid bezi patolojilerinde tanısal biyopsi için eşsiz bir yol göstericidir(4). Tiroid USG endikasyonları Tablo 1'de sıralanmıştır.

Tiroid bezi USG incelemesi, hastanın boyun kalınlığına ve tiroid bez boyutlarına göre derinliği değişmekle birlikte yüksek frekanslı (8-

Tablo 1: Tiroid USG endikasyonları (American association of clinical endocrinologists-AACE ve Associazione Medici Endocrinologi-AME önerileri baz alınarak düzenlendi) (5)

1-Fizik muayene şüpheli olduğunda tiroid nodül varlığını doğrulamak
2-Tiroid nodüllerini karakterize etmek, boyutlarını ölçmek, iç yapısını vaskülarizasyonunu tanımlamak
3-Benign ve malign tiroid kitlelelerini sonografik görünümüne göre ayırt etmek
4-Tiroid nodülleri ile diğer servikal kitleleri (LAP, kistik higroma, tiroglossal kist gibi) ayırt etmek
5-Tiroid bez parankimindeki diffüz değişiklikleri değerlendirmek
6-Tiroid yatağındaki post-operatif rezidü, rekürren tümör yada lenf nodu metastazlarını tespit etmek
7-Aile öyküsü nedeniyle yüksek tiroid kanseri riski taşıyan hastaları taramak (MEN Tip 2 vb)
8-Tanısal biyopsi için yol gösterici olarak

¹ Dr, Başkent Üniversitesi, m_mazican@yahoo.com

koik alanlarda kan akışının azaldığı veya olmadığı gözlenir. İyileşme aşamasında tiroid görünümü normale döner(14, 21, 26).

Akut tiroidit (süpüratif/enfeksiyöz tiroidit) nadiren görülür ve tiroidin süpüratif enfeksiyonu nedeniyle oluşur. Çocuklarda ve yetişkinlerde en yaygın neden piriform sinüs fistül enfeksiyonudur. Yaşlılarda uzun zamandır var olan guatr ve tiroid malignitesindeki dejenerasyon risk faktörleridir. Klinik olarak hasta, akut başlangıçlı ateş, tiroid ağrısı, bezin asimetrik şişmesi ve bölgesel lenfadenopati varlığı ile başvurur. USG'de tutulan lob heterojen ve hipoekoik görünür. Apse ve kist oluşumu görülebilir(14, 21)

KAYNAKLAR

Uncategorized References

- Sheth S. Role of Ultrasonography in Thyroid Disease. *Otolaryngologic Clinics of North America*. 2010;43:239-55.
- Marcocci C, Vitti P, CETANI F, et al. A. Thyroid ultrasonography helps to identify patients with diffuse lymphocytic thyroiditis who are prone to develop hypothyroidism. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*. 1991;72(1):209-13.
- T. Rago LC, L. Grasso, A. Pinchera, et al. Thyroid ultrasonography as a tool for detecting thyroid autoimmune diseases and predicting thyroid dysfunction in apparently healthy subjects. *Journal of Endocrinological Investigation*. 2001;24(10):763-9.
- Coşkun ZÜ, Seçil M, Karagöz E. Tiroid bezi patolojilerine radyolojik yaklaşım. *Okmeydanı Tıp Derg*. 2012;28:56-70.
- Gharib H, Papini E, Valcavi R, et al. American Association of Clinical Endocrinologists and Associazione Medici Endocrinologi medical guidelines for clinical practice for the diagnosis and management of thyroid nodules. *Endocrine Practice*. 2006;12(1):63-102.
- Ito Y, Amino N, Miyauchi A. Thyroid ultrasonography. *World journal of surgery*. 2010;34(6):1171-80.
- Koischwitz D, Gritzmann N. Ultrasound of the neck. *Radiologic Clinics of North America*. 2000;38(5):1029-45.
- Moon W-J, Jung SL, Lee JH, et al. Benign and malignant thyroid nodules: US differentiation—multicenter retrospective study. *Radiology*. 2008;247(3):762-70.
- Larsen WJ. *Human embryology*. 1993.
- Léger J, Marinovic D, Garel C, et al. Thyroid developmental anomalies in first degree relatives of children with congenital hypothyroidism. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*. 2002;87(2):575-80.
- Yeung V, Loong E, Cockram C. Cretinism and lingual thyroid presenting in an adult. *Postgraduate medical journal*. 1987;63(744):881-3.
- Mondin V, Ferlito A, Muzzi E, et al. Thyroglossal duct cyst: personal experience and literature review. *Auris Nasus Larynx*. 2008;35(1):11-25.
- Brander AE, Viikinkoski VP, Nickels JJ, et al. Importance of thyroid abnormalities detected at US screening: a 5-year follow-up. *Radiology*. 2000;215(3):801-6.
- Chaudhary V, Bano S. Thyroid ultrasound. *Indian journal of endocrinology and metabolism*. 2013;17(2):219.
- Hoang JK, Lee WK, Lee M, et al US Features of thyroid malignancy: pearls and pitfalls. *Radiographics*. 2007;27(3):847-60.
- Kim E-K, Park CS, Chung WY, et al. New sonographic criteria for recommending fine-needle aspiration biopsy of nonpalpable solid nodules of the thyroid. *American Journal of Roentgenology*. 2002;178(3):687-91.
- Tessler FN, Middleton WD, Grant EG. Thyroid imaging reporting and data system (TI-RADS): a user's guide. *Radiology*. 2018;287(1):29-36.
- Shin JH, Baek JH, Chung J, et al. Ultrasonography diagnosis and imaging-based management of thyroid nodules: revised Korean Society of Thyroid Radiology consensus statement and recommendations. *Korean journal of radiology*. 2016;17(3):370.
- Salmaslıoğlu A, Bulakçı M. Tiroid Kanserlerinde Tarama, Tanı, İzlem. 2018.
- Ahuja A, Chick W, King W, et al. Clinical significance of the comet-tail artifact in thyroid ultrasound. *Journal of clinical ultrasound*. 1996;24(3):129-33.
- Ruchała M, Szczepanek E. Thyroid ultrasound—a piece of cake? *Endokrynologia Polska*. 2010;61(3):330-44.
- Ralls P, Mayekawa DS, Lee KP, et al. Color-flow Doppler sonography in Graves disease:” thyroid

- inferno". American Journal of Roentgenology. 1988;150(4):781-4.
23. Yeh H-C, Futterweit W, Gilbert P. Micronodulation: ultrasonographic sign of Hashimoto thyroiditis. Journal of Ultrasound in Medicine. 1996;15(12):813-9.
24. Anderson L, Middleton WD, Teefey SA, et al. Hashimoto thyroiditis: Part 2, sonographic analysis of benign and malignant nodules in patients with diffuse Hashimoto thyroiditis. American Journal of Roentgenology. 2010;195(1):216-22.
25. Yamashiro I, Saito OdC, Chammas MC, et al. Ultrasound findings in thyroiditis. Radiologia Brasileira. 2007;40(2):75-9.
26. Kunz A, Blank W, Braun B. De Quervain's Subacute Thyroiditis-Colour Doppler Sonography Findings. Ultraschall in der Medizin-European Journal of Ultrasound. 2005;26(02):102-6.